

عنوان مقاله:

شیمی تورمالین در پگماتیت‌های ملایر-بروجرد-نظام‌آباد (شازند)، پهنه سندج-سیرجان)

محل انتشار:

مجله بلورشناسی و کائی شناسی ایران، دوره 27، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 1

نویسنده‌گان:

کمال سیاه چشم - دانشگاه تبریز

پژواک دیدار - سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی

احمد جهانگیری - دانشگاه تبریز

سیما بیات - دانشگاه تبریز

خلاصه مقاله:

منطقه ملایر-بروجرد-نظام‌آباد (به طول حدود ۷۰ کیلومتر) در بخشی از پهنه سندج-سیرجان با راستای شمال‌غربی-جنوب‌شرقی واقع شده و بیشتر مشکل از هورنفلس، شیست، فیلیت، میگماتیت، گرانیت و گرانودیوریت است که در برگرینده دایک‌های پگماتیتی و آپلتی متعددی است. در این میان، واحدهای هورنفلس شیست و گرانودیوریت میزبان پگماتیت‌های شامل کوارتز، فلدسپار، موسکویت و تورمالین هستند. ترکیب تورمالین از نوع شورلیت-فوئیتیت با تمایلی به سمت دراویت در تورمالین‌های شازند بوده که نشان دهنده خاستگاه ماغمایی و گرمابی هستند و در گروه قلیایی و با فضای خالی قرار می‌گیرند. این تورمالین‌ها در نمودار MgO - FeO - FeO + MgO در دو دسته تورمالین‌های بالای $8/0$ و کمتر از $8/0$ قرار می‌گیرند که این ماغمایی-گرمابی بودن تورمالین‌ها را تأیید می‌کند. شواهد ماغمایی بودن شامل ترکیب غالب شورلیت در تورمالین‌ها، افزایش آلمینیوم در جایگاه هشت‌وجهی و قرار گرفتن بیشتر نمونه‌ها در بین دو بردار مربوط به تورمالین-های ناقص از نظر قلیایی و پروتون‌زادایی هستند. وجود تورمالین‌های با منطقه‌بندی، رگه‌ای بودن پگماتیت‌ها، افزایش مقدار منیزیم در برخی از نمونه‌ها و تمایل به قرارگیری در گستره خارجی و دور از بردارهای مربوط به تورمالین‌های ناقص از نظر قلیایی و پروتون‌زادایی شواهد گرمابی بودن تورمالین هستند.

کلمات کلیدی:

,Tourmaline, pegmatite, magmatic-hydrothermal, Malayer-Boroujerd-Shazand, Sanandaj-Sirjan zone
تورمالین؛ پگماتیت؛ ماغمایی-گرمابی؛ ملایر-بروجرد-شازند؛ پهنه سندج-سیرجان.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1714661>